

TÉREY JÁNOS

Rontás

EGY FEJEZET
A PAULUS CÍMŰ VERSES REGÉNYBŐL

*Karthágóba mentem.
Minden oldalról felbűzlött körülöttem
a szégyenletes szerelmek pocsolója.
Szent Ágoston*

1

*Tétlenség bordó kerevetjén
Tépázott arszlánunk piben.
Bármily tökéletlen keresztény:
Hit által tisztul, úgy hiszem,
S nem töpreng esti célirányon,
Hess, terhes társadalmi járom!
Hadd döfje át az estbibort
A csúfondáros telihold,
Egynyári hosszútávfutásod
Agyonprolongált Szent Iván.
Amit csupán a szem kíván:
Por lepje, semmisítse átok!
„Csak ujjaim tornáztatom
Augusztusvégi gyásznapon.”¹*

2

*Mámor fodrozta nyugtalanság!
Sóvárgod sós arkánomod.
Mi lelkesítse lusta fajtád?
Vegyszer nem kell, azt már unod.*

¹ Valóban gyásznapon írtam.

*Magánzó estre nem hoz áldást
Az alkoholos megbocsátás,
Centrumod, kvintesszenciád
Kutatva lelsz szarvashibát:
Nosza, verj pénzt minden hibából!
Tetszholt, szétforgácsolt erőlk
Terében erény lesz a csőd,
S gondoskodik direkt irányról
Kiszellőzött, pihent agyad...
Mindig ilyen kifent maradj!*

3

*Mert munkanap jön munkanapra,
S az ügynök Pál vihart arat.
Ó, adatrablók bús csapatja,
Klaviatúrás gályapad!
A Termann Művek modem-őre
Phreakert szagol ki jóelőre:
A bázis előtt lesben áll
E modern telefonbetyár,
Passwordöt kér, felőrlí rendre
Titkárnökink idegzetét.
„Becserkészzük telephelyét!”
Hálóra kapcsolt, őszí elme,
Képernyődöt most otthagyd
S futtatsz hétvégi programot.*

4

*Úntságra orvosság a nőszés,
Pörögnek régi noteszek.
Megvolt. Megvolt. Meddő időzés
Meghúzott strigulák felett.
Emez négy-öt-hat numerát győz.
Ez fogazik. Goromba szájhős.
Amaz csak lelkiéletet
Élt, nyelvvel nem szolgált neked.*

*Ő volt a technikás legesleg,
Kacérkodott, mint a pokol.
Utána csak bitang lohol,
Lerontja kunsztját súlyfelesleg.
Pál lak- & címjegyzék előtt
Álmodik szebb vadászmezőn.*

5

*Fejedre nőtt a szende metresz,
Kenyérdagasztó karjai
No meg a kényszerképzetes stressz
Rabjaként döntesz: balra ki,
Vakációzzon kerge szerszám,
Ne zargassunk fruskát ezerszám.
Macska sétája zongora
Billentyűin: zenebona,
Gyászgyertya gyúl, álszent örökláng,
S még tort óhaj az uraság
És vétek a szűzkurvaság.
Hajrá, matractestű ÖRÖMLÁNY!
Nem szállodám, de karcerom
A keleti Dekameron.*

6

*Ha szeptember, hát boldog újév
A szomszédos naptár szerint.
Hány kapatosan megtanult név!
Ki hébert is bír, rádlegyint,
Tört jiddist kornyikál a verklid,
Barátnéditől szerzel be deklit
– Vagy ortodox nevé: kipát –,
S halmozol hibára hibát.
Fölülpsz a templom karzatára:
Mutakozásod is merény
Asszony nép szélvédett helyén.
Tűnés, metéletlen garázda!*

*Kíváncsiságodért lakolj!
Állítom: a goj blejbt a goj.²*

7

*Ide jártak beitalozva,
Nagydiákként a cinkosok:
Dohány utcai zsinagóga,
Tiltott gyümölcs, nem birtokod,
De mikor megszólalt a sófár,
Két éber piarista sóvár
Szemmel fürkészett karzatot:
A lánykoszorú ott ragyog.
S az egész mintha gyöngye színház,
Két műkedvelő sábeszét
Kikacagják a fájgelék,
A kapuban Slomó leszittyáz,
S nem gyarapszik a gyűjtemény
Rós Hássánának ünnepén.*

8

*Kemenszky? Külföldön. Ma Pálnak
Jut Kölcsey és Anna Frank,
Két gimnázium lánykarának
Barátja, játéka va banque,
De újabban fürgék a mustrák,
Megkaparintja teste jussát,
Ugorni készek, nedvesek
A rég érinthetetlenek...
„El kéne nyomni goloázom!”
Újév, de ősz kakukktojás
És ráadásul álruhás.
Már túlesett a motozáson
És helyet foglalt a Dohány
Vészort is látott széksorán.*

² A goj mindig goj marad (jiddis).

9

*Tavaszi portrét retusáltam:
Honnét ismerősek neked
Ezek a kontúrceruzával
Körülrajzolt, mélykék szemek?
Gondolkodj, álcás operátor...
„Megvan! A nő az Operából,
Az a jóféle negyvenes
Abból a rendkívül szeszes
Hajnalból. Érkezése feldob.
Úgy rémlik, vastag férje van.
Anyá is?” Pál bizonytalan.
Most légy eszednél, gojiser kop!
Ez volt vadorzó nézeted:
Rangos hölgy, bár kiéhezett.*

10

*Ezúttal úgysem elegendő,
Ha csak a szubrutint hozod.
(Miniszterelnöki köszöntő
Csigázza a publikumot,
Ásít Lágymányos ritka szépe...)
Hogy férközhetnél közelébe
Félszeg vággyal, színjőzanon?
Kosár ellen nincs oltalom.
„Kókler legyek, ha elszalasztom!”
Ha nem sejt benned kalibert,
Eltékozoltad a hitelt,
S padlóra küldhet a nagyasszony:
Rég volt, amikor tóosztodat
Hallgatva kortyolt borokat.*

11

*A kisujjal rezegtetett húr
Elpattan. Szesz segítene.
A templom lépcsőháza lesz új
Találkozásuk színhelye.
Ki az, ki színvallás elé megy?
Talán a nőstény kezdeményez,
S a hím – úgymond – hagyja magát;
Felejt karzat magasát,
Mellvéd mögül kibújik úrnőd?
Nem újkeletű népszokás
A nyilvános legényfogás,
Újesztendőt indítson új flört.
– Maga is...? – „Jaj, dehogy.” – Pedig
Nem szégyen az. – Az istenit!*

12

*Az istenit, csak el ne szúrjad!
Első szava eltántorít?!*
*Milyen vitéz, ki most begyullad?
– Hogy a Klubhoz nem tartozik,
Az sem ok a szabadkozásra. –
Ludovika élcel: – No lássa,
Magának sem térkép e táj...
Atavisztikus, ugyebár
E vonzalom a mieinkhez?...
Ínyenc portyája? – „Meglehet.
Csak étekfogó lehetek
Maga mellett, s ha megterített,
Majd körbedongom asztalát,
Falom, amit a gazda ad.”*

13

– *Lassan a testtel. Nőkre leskel,
No nézd csak a kis voajórt! –
„Már volt szerencsém végtelenszer
Végigszaladni ezt a kört...”
A nátriumlámpák narancsa!
Erzsébetvárosi piazza
E burkolt bókot túrje meg:
„Összes sátoros ünnepek
Szakértőjét tisztelje bennem.
Citálom most, mondtam tavaly:
Eltűnt a Sátán és a Baj,³
Ha sófár zeng, bevonja testem
A júdeai minium,
S vonz asszonyi princípium.”*

14

*Magasztos mágnesünk a másság,
A föltérképezett Sion.
Örvend, hogy a palánkon átlát:
Így lesz Pálból naiv spion,
Bár csak asszonyi aromára
Fogékony, s folyton szabotálja
A szentélyek szabályzatát,
Bennfentesnek tudván magát,
Hadoval itt a szemtelenje!
Paulusi tücsök-bogarak:
A rendezőelv hol marad?
Egy ügynök les több célkeresztre.
Elfoglaltság, többrendbeli,
Miben elménk kedvét leli.*

³ „Én szátán v'én fegá rá” (héber). A sófár hangjára menekül a Sátán (így van egy párizsi és egy pesti *Máczhorban*, amint azt a kitűnő Scheiber Sándor megjegyzi).

15

*Az érintettek szellemujja
Rövidre szabja az időt,
Búcsújuk most is kurta-furcsa
Főtemplom kapuja előtt,
Hisz fehér asztal vár a nőre:
A Fausto's víg levegője
Csapongás vízióival,
S a népes barátnői kar.
Száműzettek innét a férjek
– Ügyvezetők, csúcsbrókerek –,
És spicces szalmaözvegyek
Köszöntik a fiatal évet;
Leánybúcsúk kísértete
Éled föl, s pár bakfis-mese.*

16

*„Ezek a nyegle kézfogások,
Kapkodó mobilszám-cserék!
A hibbant, pesties szokásjog
Belémplántálja kényszerét.
Papírszeletke, karcsu névjegy,
Süllyesztő vár, falánk enyészet,
Tudom. Vagy mégse?! Más fogás
Esett e kézen. Áldomás
Utáni hévvel eleresztett:
Mint aki szítja a zavart,
Leforrázott és fölhevített,
Nem ismert borzongást teremtett,
S a fehérrizzás isteni
Hevével pörkölt, mit neki!”*

17

*Tovább egy házzal. Szélütésed
Kibevered rövidesen,
Ó taxik, ó anyósülések,
Hiéna szállít, kedvesem.
Számlát kérj, egyenlít a Művek,
Túlszámlázó hiába büntet.
Zöld Pardon, Rác, Döbrentei,
Vénasszony-nyár végpercei:
Alámerülni mindig ünnep
A lakosság sorában,
Véleid volnánk, kisfiam,
Elvbarátaid megkerülnek,
Kuksolsz a Ráckert lépcséin:
„Két kóser szilvát, Térey!”*

18

*Nem bíróság, nem kiéhezetség
Teszi, de tombol Paulus,
Hisz vadonatúj célkeresztjét
Falkányi kaján kumulusz
Takarja előle. Legyintés,
Csütörtök esti vérkeringés
Árama úgyse hatja át
E hajdani kultfigurát,
Másként nyúl a bevált recepthez,
Korsókkal serkentem, de nem
Oszlik a páni félelem:
Így fest a teremtésbe' vesztés,
Itatom bár, de tompa ma
E rácos arisztokrata.*

19

*Snitt. Még csak az aperitifnél
Tart a facér asszony-csapat:
Akiben bújkál egy piciny séf,
Halmozzon melegtálakat!
Pletykázni készen összebújnak,
Nem hívnak csippendél-fiúkat,
S az élboly persze tengeri
Herkentyűk sorát rendeli.
(Hogy a szobafestő-remeklés
– Velence-freskó a falon –
Étvágyat űz, nem tagadom.)
Toszkán bor buzdít. Puszta sejtés,
Hogy Ludovikát unalom
Kínozza e jeles napon?*

20

*Kés-villa koccan, lomha játék,
Pizskálni kagylót s brokkolit...
Sterling – elismert fejvadász-cég
Vezére – telefonozik.
„Miféle irányt vett a program?”
Kardhalait felejtí nyomban
A nő, s megfeddi jó urát,
Kifogásolva tónusát.
– Számíts komoly kimaradásra,
És küldd aludni Filemont. –
Sok otthoni, fekete gond,
Elmegyógyászti praxis árnya:
Spongyát reájuk! – Padlízván
Köríti rákodat, Lizám? –*

21

*Lássunk most már ráckerti murvát!
Emberünk szem elől veszett,
Mégsem a Zöldbe vette útját,
Pesti teraszon megleled.
Hangpostája beszemetelve,
Nincs szó, miben öröme telne,
Céges infókból regiment...
Hatályon kívül régi rend,
Szívét nem acélozza sztenderd
Aranyifjúi öntudat,
Pál telefonkönyvben kutat.
Rögzítő dörmögése. Nem nyert.
A kiülő hely ősi szín,
Jó bádogasztal, hősi spleen.*

22

*Kering, akár a csápjavesztett
Bogár, csak körbe-körbe Pál,
Rabja balparti törzshelyeknek,
Gurít és lassanként beáll.
„Nem pártfogol józan protektor.
Nocsak, ez mind én voltam egykor:
Kalandozások összege
Másnap-begyűjtés, rákfene...”
Két kézzel kap a telefonhoz.
Karcos, füstízű női hang.
– Paulusom, lehetne az
Articsókában tizenegykor?
Vagy dolga van? – Van a fenét.
Ludovika! Ez a beszéd.*

23

*Itt éri Pált az öregeste,
Sarokasztalnál kap helyet,
Mozgékony yuppie-k tömkelegje
Buxindex-állásról cseveg.
Hanem vessünk egy mégse dőre
Pillantást a megérkezőre:
Ott áll a tetőteraszon.
„Boldog újévet, asszonyom!”
Fél percig álltak megriadva,
Paulus találta föl magát.
Sokadik face à face, nabát.
Chivas mozgatja, nem viagra,
A szárbaszökkent, perfid est
Felpörgeti e pestisest.*

24

*A gyónás melyikük keresztje,
Ki fejtegesse téziséét?
Ajzószer a két bűntelennek
A tiszta, szeptemberi lég,
Magyarázatra semmi szükség,
Ha úrnónk eltáncolja kúrját,
Úrrá lesz forró helyzetén,
Ilyet szól: – Magát megeszem –,
S az asztal fölött áthajolva
Magához vonja a fiút:
Átkarolásból nincs kiút.
Paulus akármit válaszolna,
Elnyomnák összes frázisát
A crescendo nagyáriák.*

25

– Értenelek, ha arra jutnál... –
Celofán-zizegés riaszt.
Virágáruslány asztaluknál,
Karján virít kosárnyi gaz.
A nő legyint. Pál elfogódott.
„Nem találatok célcsoportot,
Savanyú, éji regruták!”
Vizsgálják az egyenruhát.
„A szoknya kékfestő-utánzat,
A blúz álságos-hófehér,
Vörös mellényke, mely ledér,
De műszál, s viselője bágyadt.
Pirosító és mályvarúzs
Még egybentarthat, gyáva hús.”

26

Alvajárók öntudatával
A sikamlós bádogtetőn
Meglépetések egyre-másra
Ha lecsap rájuk az öröm
Mint röhögés szokott kitörni
Közbotrányokozás mezsgyéjén
Az övalatti ténykedés
A kimondott szó kultuszát
Elsöpri a hús diadalma
Szilárd és izmos combokon
Siklik tova mohó tenyér
Csupa súlyosbító körülmény
A korkülönbség a tanúk
Odázhatatlan hazaút

27

– Elég, Palika. Hazaviszlek. –
 „Lássuk legalább a folyót.”
 – Morzsák gyanánt habokba hinted
 Összes vétked, hogy alkotód
 Kiengeszteld?⁴ – A nő leparkol,
 Cigaretta a Dunaparkból,
 Szigettel ékes láthatár,
 Rakpartra telepszik a pár,
 Bámulják az állóhajókat,
 Ha szusszanásnyi szünetet
 Enged a szorgos szeretet.
 Lábuknál lépcsőket pofozgat
 A hullám, s egy szelíd uszály
 Farvizétől támad dagály.

28

Események szabad folyása:
 „Mégiscsak hozzám.” – Semmiképp. –
 Reflektor vonja ragyogásba
 A Geiger utca flaszterét.
 A nagyszoba. Ügynöki őrhely.
 Friss faxok új határidőkkel.
 Gépére nem néz, bort kínál,
 Pormacskáit köszönti Pál.
 A polcon két ősrégi mackó
 Idézi gyermek-kéjeink
 Zöld fényű kertjét. Szétesik
 Rámába foglalt kép. „Fiasco
 Tetéz kamaszos balsikert,
 Jaj, özönvíz előtti kert!”

⁴ „Bedobod a tenger mélyébe minden vétkünket” (Micha 7:19). Ennek a szertartásnak – a mondat első szaváról – *táslich* („bedobod”) a neve. Az ünnep délutánján vízparton mondtak imát a hívek, s ebben hangzott el ez a próféta mondat.

29. 30. 31

*Szebb pázsitú szomszédba vágyni...
Odaát óramű ketyeg,
Nem baj, ha senki sem kíváncsi,
Milyen zónaidót jelez.
Ahogyan deledet megéled:
Ütvefűóra ébredések,
Munkásosztály-kirándulás
Zajtörmeléke, ájulás
Utáni eszmélet világa.
„Szeszmentes, szomszéd tartomány
Népe tengődjék tarhonyán!”
Paulus nagyablakát kitarja.
Jövel, élőflórás kefir,
Gyomorégésre vagy te ír.*

32

*„Hogy is volt? Édesanya módján
Becézgeté medvéimet –
Kinyújtózott családi szófán,
Hajtogatván, nem éri meg –
Hogy volt! Merész üvegtörések
Tarkították az esti képet,
Idegcsiklandó illatár –”
Nászagyát csinosítja Pál,
S elégedetten konstatálja:
„Bizony, mézes öle mesés,
Uram, kilenc ölekezés
Egyvégtében, s nincs folytatása!
Zsákcák mégse zöld utak.”
Az ügynök cédek közt kutat.*

33

„Fölszabadíthat szennyes étert
 Komoly, régivágásu dzsessz –
 Félszázadon keresztül érlelt
 És pókhálós palacku szesz.
 A tematika casablancás,
 '44: füstösebb a hangzás,
 Más énekel, ez női hang,
 As Time goes by, főúri rang,
 S free-től, beoptól émelyedve
 Swinget díjazok legkivált,
 Kedélybetegségből kivált
 Az ortodox dal némely este:
 Tapintható testalkat és
 Klasszikus vonalvezetés.

34

Avagy Chat Baker arzenálja,
 Egyszál fűvós vet és arat.
 Mint aki búzasörbe mártja
 Ambícióit napra nap:
 Ős-szeptemberek, serdülőkor,
 A nő mint eszme, tiszta lőpor –
 Lásd, roppant módon imponál,
 Hogy jelzésszinten sincs vokál,
 Csupán a búcsúdal kivétel.
 Pasztellszínű cafém a Flore,
 Születésnap melakór,⁵
 Gond metropolisszal s vidékkel;
 S az áhított dinamikát
 Hozzák bakeri praktikák.”

⁵ Egy párizsi délután 1991-ben, amelyik nem is a Flore-ban, hanem a Deux Magots-ban telt.

35

*Virrad. Viharvert Porsche száguld
A Bartók macskakövein,
Asszony kormányoz, félig ájult,
Szép nyaka körül pelerin,
A forgalmi rend irritálja,
Kábultan gondol kisfiára,
– Lizám, hatalmas hétpecsét –,
Kásás hangon félrebeszéd
A föltámasztott telefonban,
Csikordul fék, aztán a smink
Következnék szokás szerint,
Lépcsőbáz, hát a kence hol van,
Maybelline-szemhéjpúdered
Egy pesti polcon, csessze meg.*

36

*Azonban mázra semmi szükség.
A férj szobája zárva, hát
Továbbmegy Ludovika, tüstént
Láthatja szunnyadó fiát.
Besurrán a gyerekszobába.
Az ő álma igazak álma:
Futva egy lápos liezon
Útvesztőjéből, Filemon
Ágyánál csöndesül a hősnő,
S töpreng pénteki helyzetén.
– Kilencéves, már nagylegény.
Mögöttem játszma, idegőrlő.
Hogy anyád rovásán mi van,
Nem sejteted, édes fiam. –*

37

*Megágyaz. Rég volt napja, régen,
Hogy Sterling oldalán aludt,
Kitárultak hát sorra, szépen
Éjfélutáni kiskapuk;
Lanybult a fűtött házaset,
Külön-külön csapásra tértek
Férj és feleség. Szembunyás
Kísérte: csak félredugás,
Pörgött a szorgos taxióra,
S bambultak a reggelinél...
Nos, az új Gestalt pesti tér:
Nagy bál, újév, az Articsóka.
Hallgasd a balpart himnuszát:
Mérgezett vér és ifjuság.*

38

*Hímségével hőskort idézett
Az őskeresztény telivér.
Kézzrátétel, lédás igézet:
Direktor, s szerepet ígér.
De Rênálné ambícióit
Hajszolva jutna buktatókig,
Sibyllaként saját fiát
Ölelné, Styron Sophie-ját
Játszaná; Kareninaképpen
Szétroncsolódna síneken,
Lecsúszott Leni Gruytenem
Sorsát követné más vidéken...
Mind egy alakká egyesül,
S Ludovikává testesül.*

39

*Gyóntatószék: Szonáta presszó,
Lágymányos pangó kegyhelye.
Szerelmes – bárba zengzetes szó,
Ők hárman nem élnek vele.
„Tehát junky. Alkoholista.”
A szó Lizát elszomorítja,
Aranka fülének zene.
(Tetszik Hadikból csent neve?)
– Piázik, piázgat... – „Kenyérrrel
Is él az istenadta fajt.
Szakbarbár technicista? Majd
Legyőzöd saját fegyverével.”
Vívát, társnői oltalom!
Vezércsel készül, olvasóm.*

40

*Klikk. Céges hétfő. Átlagos nap.
Új postát közvetít a drót.
Subject: O. N. S. „Álca óvja
Bozótban bűvő feladód.
A nemjóját. Jött egy csatolt fájl,
Egyből kinyitni nem tudom, bár
Ötletet ad vékonyka nyom:
Menórát formázó ikon...
Packból lesz unpack,⁶ édes úrhölgy!
Jelszóképpen kettőnk nevét
Párosítom. Ebből elég,
P és L, fussatok be húsz kört!
Ez az!!! PAULUDOVICA.”
Tekintsünk be soraiiba:*

⁶ *Pack, unpack*: betömörítés, kitömörítés.

*Ludovika levele. Nézem,
Betelni nem tudok vele,
S míg futtatom, gyöngécske gépem
Vírus-hordákkal lesz tele.
Férc-műdalokra áriád jó,
Lágymányosi remix-királynő!
Bibliás bőségű irány,
Fin de siècle-íz, üde báj,
És semmi p. modern ravaszság,
Eszázadi altájakat
Csupán a szókészlet mutat.
Delnő-méltóság, csöppnyi vadság,
Hol büszkén szól, hol éterin...
Kanonizáljuk, véreim!*

KEREK FERENC: CSÁKLYÁK, TUSKÓK